

Kuntamme kuntoon

– vaatimuksia ikäihmisten
olojen parantamiseksi
kunnissamme

KUNTAVAALIT 2012

**EETU
PIO** Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry
Pensionärsförbundens intresseorganisation rf

www.eetury.fi

**EETU
PIO** Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry
Pensionärsförbundens intresseorganisation rf

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry
muodostuu seuraavista tahoista:

Eläkeliitto ry
www.elakeliitto.fi

Eläkeläiset ry
www.elakelaiset.fi

Eläkkeensaajien Keskusliitto
EKL ry
www.elakkeensaajat.fi

Kansallinen senioriliitto ry
www.senioriliitto.fi

Kristillinen Eläkeliitto ry
www.krell.fi

Svenska pensionärsförbundet rf
www.spfpension.fi

Vuonna 2012 EETU ry:n – PIO rf:n puheenjohtajuudesta,
sihteerin ja tiedottajan tehtävistä vastaa
Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry.

**EETU
PIO**

Kunnallisvaaleissa valitaan valtuutetut kuntien valtuustoihin.
Vuoden 2012 alussa oli kuntien lukumäärä Manner-Suomessa
320 ja Ahvenanmaan maakunnassa 16.

Kunnallisvaalit toimitetaan joka neljäs vuosi. Seuraavat
kunnallisvaalit pidetään **sunnuntaina 28.10.2012**
(ennakkoäänestys kotimaassa 17.–23.10. ja ulkomailla
17.–20.10.).

Kuntaliitosten kohdalla kunnallisvaalit toimitetaan vuoden
2013 alusta voimaan tulevaa kuntajakoa noudattaen.

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry toteutti kuntavaaleja
varten edunvalvontakyselyn jäsenyhteisöjensä 1315 paikallisyh-
distykselle. Siinä selvitettiin eläkeläisyhdistysten toimintaedel-
lytyksiä, yhdistysten vaikutusmahdollisuuksia ja kuulluksi
tulemista sekä kunnan palvelujen nykyistä tilaa. Kyselyyn
vastasi 774 yhdistystä. Vastausprosentiksi muodostui 59.
Vastausten pohjalta EETU kokosi vaatimuksensa kunnille
toimenpiteistä ikäihmisten elinolojen parantamiseksi.

Lähipalvelut on oltava aidosti kaikkien kuntalaisten saavutettavissa

Tilanne, jossa perus- ja lähipalvelut eivät ole aidosti kaikkien
kansalaisten saavutettavissa, on perustuslain vastainen.
Lähipalvelujen karsinta sillä perusteella, että Suomi on
Euroopan kärkimaita internetin käytössä ja että palvelujen
siirtäminen nettiin tuo taloudellisia säästöjä, ei ole oikeutettu.
Lähipalvelujen karsinta rankaisee niitä, joilla ei ole riittäviä
taitoja tai välineitä nettipalvelujen käyttöön. Usein he ovat
ikäntyneitä ihmisiä. Lähi- ja konttoripalveluja tarvitaan
maassamme vielä pitkälle tulevaisuuteen.

Kuntien on huolehdittava toimivista lähipalveluista. Niiden
säilyminen on turvattava myös mahdollisten kuntaliitosten
yhteydessä. EETUn kuntakyselyssä 44 prosenttia vastanneis-
ta pelkäsi lähipalvelujen heikkenevän tulevaisuudessa.

**Toimivat lähipalvelut on taattava kuntalaisille ikään ja
asuinpaikkaan katsomatta.**

>>>>>

**EETU
PIO**

Osallisuus ja kuulluksi tuleminen on perusoikeus

Ikäihmisillä on oikeus tulla kuulluksi itseään koskevissa asioissa Euroopan sosiaalisen asiakirjan periaatteiden mukaisesti. Heillä, tarvittaessa omaisten ja läheistensä tuella, on oltava mahdollisuus osallistua oman hoidon ja hoivan suunnitteluun ja toteutukseen.

Omaishoitajien asemaa on parannettava

Omaishoito on yksi keskeinen tapa antaa kunnan palveluja ikäihmisille. Sen kehittämisestä on huolehdittava muun palvelujärjestelmän yhteydessä. Kunnan on varattava omaishoitoon riittävät määrärahat niin, että omaishoidon sopimuksia ei jätetä tekemättä rahoituksen puutteen vuoksi. Omaishoitajille ja heidän hoidettavilleen on turvattava

vähintäänkin lakisääteiset palvelut kuten omaishoidon palkkio, vapaapäivät kuukausittain ja tarvittava sijaishoito.

EETUn kuntakysely osoitti, että yli puolessa kunnistamme omaishoidosta ja siihen liittyvistä oikeuksista on informoitu heikosti tai ei lainkaan. Vaadimme omaishoidontuen siirtämistä Kelan maksettavaksi, jotta tasa-arvo omaishoidossa toteutuisi asuinpaikkakunnastaan riippumatta.

Palveluja on kehitettävä kuntalaisten hyvinvoinnin turvaksi

Kunnan palvelujen suunnittelun ja toteutuksen pitää lähteä yksilön tarpeista ja laaja-alaisesta hyvinvoinnin turvaamisesta. Tarpeet vaihtelevat elämäntilanteilla ja eri elämän tilanteissa. Ikääntyminen tuo omia vaatimuksia niin elinympäristölle ja siihen liittyville ratkaisuille ja palveluille, asumiselle kuin harrastamisellekin. Samalla sosiaali- ja terveyspalvelujen ja erityisesti vanhuspalvelujen merkitys korostuu.

Kotona asumisen tukeminen on tärkeää. Samalla on huolehdittava tarpeellisten ja hyvälaatuisten asumis- ja laitospalvelujen tarjonnasta ja niihin liittyvistä hoiva- ja hoitopalveluista. Vanhuspalveluissa tulee noudattaa kuntouttavaa ja toimintakykyä ylläpitävää otetta. Muistisairaiden vaihteleva hoitotarve on erikseen huomioitava.

Kuntiin on perustettava neuvontapisteet, joista ikäihmiset saavat hyödyllistä tietoa ja opastusta muun muassa tarjolla olevista palveluista, tuista ja etuuksista.

EETUn kuntakyselyn tulokset osoittivat, että palvelujen koettiin heikentyneen lähes 40 prosentissa toteutuneista kuntaliitoskunnista.

Mahdollisten kuntaliitoksien yhteydessä on erityisesti huolehdittava, että sosiaali- ja terveyspalvelujen taso ei pääse laskemaan vaan päinvastoin paranee. Kunnalliset palvelut on hinnoiteltava niin, että ne ovat kaikkien saavutettavissa.

Eläkeläistoimintaa tulee tukea

Kunnat eivät voi millään korvata eläkeläisjärjestöjen yhdistyksissä toimivia kymmeniä tuhansia vapaaehtoisia vertaisohjaajia. He tekevät ensiarvoisen tärkeää työtä eläkeläisten ja ikäihmisten henkisen ja fyysisen terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi ja yksinäisyyden torjumiseksi.

Kuntien tulee edistää eläkeläisyhdistysten toimintaedellytyksiä. Toiminnassa tarvittavat tilat on turvattava mahdollisimman joustavasti, joko maksutta tai edulliseen hintaan.

Ikäihmisten aktivointiin on panostettava

On tärkeää, että ikäihmiset pysyvät henkisesti ja fyysisesti vireinä ja sosiaalisesti aktiivisina. Kunnan tulee tarjota heille riittävät ja tarvittaessa kohdenneet joukkoliikenteen palvelut sekä erilaisia kulttuuri- ja liikuntapalveluja edulliseen hintaan. Joissakin kunnissa näistä on jo myönteisiä kokemuksia. Näitä ovat esimerkiksi puoleen hintaan tai kokonaan maksutta tarjottavat teatteri- ja konserttiliput, kuntosalit ja uimahallit sekä julkisen liikenteen palvelut.

